

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EKONOMICKÉ ŽURNALISTIKY

Náklady na správu vybraného souboru obcí

Administration Costs of the Selected Set of Municipalities

Student: Klára Pollová

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jiří Kovář

Ostrava 2010

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně.

V Ostravě 6. května 2010

.....

Klára Pollová

1	ÚVOD	1
2	OBCENÍ ZŘÍZENÍ A JEHO NÁKLADOVÁ STRÁNKA	3
2.1	Historie územní samosprávy	3
2.2	Předpoklady fungování územní samosprávy	4
2.3	Municipální úroveň územní samosprávy	5
2.4	Obec	6
2.4.1	Přenesená a samostatná působnost obcí	7
2.4.2	Druhy obcí v ČR	9
2.4.3	Orgány obcí	12
2.5	Výdaje obcí	14
2.5.1	Náklady na chod obce	16
2.5.2	Náklady na zabezpečování veřejných zájmů	16
3	ANALÝZA NÁKLADŮ NA SPRÁVU OBCÍ	19
3.1	Obecní zřízení v okrese frýdek-místek	19
3.1.1	Charakteristika okresu Frýdek-Místek	19
3.1.2	Obce okresu Frýdek-Místek	20
3.2	Postup analýzy	26
3.3	Výsledky analýzy	28
3.3.1	Soubory obcí podle počtu obyvatel	29
3.3.2	Soubory obcí podle rozsahu administrativních funkcí	30
3.3.3	Soubory obcí podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností	33
3.4	Návrhy a doporučení	34
4	VYUŽITÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY V MÉDIÍCH	36
5	ZÁVĚR	43
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	44
	SEZNAM ZKRATEK	45
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	47
	SEZNAM PŘÍLOH	48

1 ÚVOD

K vypracování bakalářské práce mi bylo zadáno téma „Náklady na správu vybraného souboru obcí“. Studuji obor ekonomická žurnalistika, proto by se mohlo na první pohled zdát, že téma mé práce příliš s tímto oborem nekoresponduje. Ale spousta obcí vydává své vlastní noviny, které v řadě případů rediguje vystudovaný novinář. Proto rozhodně není na škodu se v této problematice orientovat.

Práce se v souladu se zadáním skládá ze tří kapitol. První kapitola se specializuje na obecní zřízení. Tato část je teoretická, je v ní popsán vývoj územní samosprávy od úplného počátku po současnost. Obsahuje také popis výdajové stránky obecního zřízení. Druhá kapitola je zaměřena na charakteristiku okresu Frýdek-Místek a jeho obcí. Čtyři největší města okresu (Jablunkov, Třinec, Frýdlant nad Ostravicí, Frýdek-Místek) jsou popsána podrobněji. Obce jsou rozděleny podle počtu obyvatel a podle nejvyšší správní funkce, kterou vykonávají. Tato kapitola obsahuje také popis metodického postupu výpočtu průměrných nákladů na správu v obci za jeden rok na jednoho obyvatele, analýzu nákladů na správu obcí v okrese a její výsledky. K výpočtům byla použita skupina 22 obcí (asi 30 % okresu) a za každou tuto obec byly propočteny náklady na správu za období let 2007 až 2009. Obce jsou roztrženy do čtyř souborů: na soubor obcí se státní správou v základním rozsahu, soubor obcí s matričním úřadem, soubor obcí se stavebním a matričním úřadem a na soubor obcí s rozšířenou působností (obce s pověřeným obecním úřadem nejsou v okrese zastoupeny). Součástí této kapitoly jsou i návrhy a doporučení pro zefektivnění stávajícího modelu hospodaření. Třetí kapitola je věnována využití zadaného tématu v médiích. Tato část obsahuje anketu, článek a rozhovory.

K práci byly využity hlavně metody komparace a analýzy, syntézy a dedukce. Cílem této práce je podat informace o stavu v oblasti nákladů na správu obcí, a to podle správních funkcí, které jim byly přiděleny státem.

Nejdůležitějšími zdroji informací pro tuto práci se staly internetové stránky Českého statistického úřadu, ze kterého byly čerpány hlavně údaje o počtu obyvatel v obcích, a internetové stránky ministerstva financí, přesněji Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávních celků v období od roku 2007 až 2009.

Práce také obsahuje seznam použitých zkratk, přílohy a použitou literaturu a zdroje, na které je v textu odkazováno.

V neposlední řadě bych tímto také chtěla poděkovat vedoucímu bakalářské práce panu RNDr. Jiřímu Kovářovi za cenné rady a trpělivou spolupráci.

2 OBECNÍ ZŘÍZENÍ A JEHO NÁKLADOVÁ STRÁNKA

Obcí rozumíme jednotku veřejné správy, územní samosprávy a zpravidla i státní správy. Pod pojmem obec si většina lidí představí město či vesnici. Je to zkrátka ohraničené území, jehož občané vyjadřují své potřeby a tím vytvářejí veřejný zájem, který je realizovaný prostřednictvím lokální politiky. Cílem této politiky je tedy uspokojit potřeby občanů a zajistit dobré podmínky pro život na území obce.

2.1 HISTORIE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Menší útvary uvnitř států se vytvářely zpravidla z potřeby lidí blíže spolu komunikovat, společně bránit svou existenci proti nepřátelům, svůj základ mají také v jazykovém a kulturním sblížení obyvatel a ve spoustě ekonomických faktorů. Tyto sídelní útvary pak postupem času získávaly různé výsady a určitý stupeň nezávislosti na státu. Takto vznikala sídla, která se později stala obcemi – správními jednotkami. Sídla fungující ve vzájemném vztahu vytvářela regiony (přirozené i správní).

Místní územní samospráva má své kořeny už ve starém Římě a Řecku, ale začala se rozvíjet až ve 12. stol. ve městech. V té době sílila moc měšťanstva, lidé požadovali určitou nezávislost vůči panovníkovi. Tehdejší města se pak stala relativně autonomními hospodářskými celky s pravomocemi jako např. vybírat mýtné, mostné, vařit pivo apod. Část získaných peněz pak města odváděla panovníkovi nebo vrchnosti.

S rušením nevolnictví a roboty (18.-19.stol.), které byly překážkou průmyslového rozvoje, docházelo k přílivu obyvatel do měst. To vedlo k vyšším nárokům na místní územní správu i na hospodaření municipalit. Města se musela vypořádat z nedostatku finančních prostředků na pokrytí rozvoje infrastruktury a zabezpečení veřejných služeb. Největší dopad to mělo zejména v oblasti školství.

V druhé pol. 19. století došlo k výrazné diferenciaci municipalit na bohaté a chudé. Podmínky pro zabezpečení nejzákladnějších veřejných služeb byly město od města různé. Z tohoto důvodu docházelo k migraci obyvatelstva za prací a za lepší obživou a samozřejmě také k nežádoucímu pohybu kapitálu. To vše vedlo ke zpomalování hospodářského rozvoje. Panovníci z toho důvodu začali omezovat některé místní pravomoce, postupně se moc centralizovala, i když městům určitá samostatnost zůstala.

Na počátku 20. století se státy snažily mazat rozdíly mezi regiony i samotnými municipalitami. K tomuto účelu sloužily především veřejné finance. Postavení územní samosprávy se během 20. století výrazně změnilo.

Ve 2. pol. 20. století došlo k výraznému posílení role územní samosprávy a to především municipalit. Rostl totiž počet obyvatel ve městech, lidé začali migrovat za lepším zaměstnáním, vyšším výdělkem a za lepší kvalitou veřejných služeb. Začaly se zvyšovat požadavky kladené na územní samosprávu. S přibývajícím počtem obyvatelstva rostl problém se zajištěním slušného bydlení pro nové občany a se zajištěním některých veřejných služeb (základní vzdělání, základní zdravotní péče).¹

2.2 PŘEDPOKLADY FUNGOVÁNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Předpoklady pro úspěšné plnění funkcí územní samosprávy můžeme shrnout do dvou skupin:

- a) **legislativní předpoklady** – územní samospráva není úplně soběstačná, proto je potřebné schválit zákony, které jí umožňují vykonávat všechny její funkce, vymezují její autonomii, ale i rámcově pravidla hospodaření;
- b) **ekonomické předpoklady** – fungování jednotlivých stupňů územní samosprávy, které umožňují územní samosprávě hospodařit s určitou mírou finanční autonomie.

Legislativa

- upravuje organizaci a vnitřní členění územní samosprávy, její orgány a působnost jednotlivých orgánů;
- vymezuje vzájemné vztahy mezi státem a územní samosprávou i vztahy uvnitř vícestupňové územní samosprávy, kompetence jednotlivých článků veřejné správy a územní samosprávy, včetně kompetencí při zabezpečování veřejných statků;
- upravuje vznik a postavení jednotlivých článků územní samosprávy, jejich působnost, pravomoci, ale i odpovědnost;

¹ Peková, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy. (2004).

- vymezuje funkce územní samosprávy – samosprávních, popř. i přenesenou působnost, vymezuje rozsah samostatnosti jednotlivých článků územní samosprávy v rozhodování a jejich činnosti i jejich odpovědnost za důsledky svých rozhodnutí;
- upravuje příslušnými zákony ekonomické předpoklady fungování územní samosprávy, vytváří zákonné prostředí pro fungování a činnost.

Ekonomické předpoklady

- sestavování vlastního rozpočtu a hospodaření podle něho;
- vlastnictví majetku a právo s ním hospodařit v souladu s vlastnickým právem;

možnost získávat na základě svého rozhodnutí vlastní finanční prostředky (bez přímého zasahování státu).

2.3 MUNICIPALNÍ ÚROVEŇ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

V demokratických zemích je tato úroveň představována demokraticky volenými orgány s určitou nařizovací pravomocí v hranicích obce a s určitou mírou daňové pravomoci, a to na nižší než státní či regionální úrovni. Územní samospráva zastupuje obec navenek, hájí zájmy jejích občanů a preference. Je vymezena hranicemi obce.

Obec jako základní stupeň územní samosprávy je ze zákona vybavena nezávislými kompetencemi, pravomocemi a odpovědností při zajišťování úkolů, které jsou jí svěřeny. Ohled se bere na místní zvláštnosti ve vývoji, zájmy a preference obyvatel dané lokality. Zabezpečování těchto veřejných statků má tudíž lokální charakter.²

² Peková, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy. (2004).

2.4 OBEC

Veřejná správa zahrnuje státní správu a samosprávu. Státní správa má dominantní postavení. Samospráva vykonává veřejnou správu na úrovni územní samosprávy a zájmové samosprávy. Zastupuje zájmy občanů na územím menším než je území státu. Nositele státní správy je stát, nositelem územní samosprávy jsou veřejnoprávní korporace (obce, regiony).

Obcí rozumíme základní samosprávný celek, je základním článkem územní samosprávy a základní územní jednotkou státu. Tvoří ji obyvatelstvo žijící společně na vymezeném území (katastrální území), které má právo na samosprávu zakotvené v Ústavě. Obec má svá práva a povinnosti (být účastníkem správního řízení, být samostatným ekonomickým subjektem hospodařícím s finančními prostředky, být zřizovatelem a zakladatelem obecních podniků, být vlastníkem majetku apod.). Je to celek, který se rozkládá na jednom nebo více katastrálních územích. Je rozdělena na vnitřní část (intravilán) a vnější část (extravilán), která je tvořena pozemky, lesy, zemědělskou půdou, atd.

Obec je v právním smyslu vymezena třemi základními znaky a to:

- územím;
- občany ČR s trvalým pobytem, občané s čestným občanstvím obce (města);
- samosprávou veřejných záležitostí v hranicích obce, tzn. působnost.

Samospráva je organizace, která spravuje své vlastní záležitosti a také záležitosti veřejného zájmu. Hájí své zájmy a působí tak vůči vnějšímu prostředí, řídí se zákony státu, právními předpisy a vyhláškami. Samospráva je slučitelná pouze s demokratickým zřízením. Stát v rámci decentralizace na samosprávy převádí své kompetence, které ovlivňují společenský život.

V samosprávě můžeme rozlišit vztahy vnitřní a vztahy vnější. Vnitřní vztahy jsou tvořeny správním řádem, členy samosprávy a stanovami. Samospráva má své představitele, kteří jsou voleni. Má také právní subjektivitu a se svým majetkem může hospodařit dle schváleného rozpočtu.

Samospráva oplývá mocí zákonodárnou a mocí výkonnou.

Moc zákonodárná – dána schopností a právem vytváření vlastních právních norem.

Moc výkonná – tvořena činností samosprávních institucí a jejich výkonných orgánů.

Občan obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Práva občana obce mají také trvale bydlící cizinci (ze států EU). Některá práva mají také osoby vlastníci v obci nemovitost.

Občané se na řízení obce mohou podílet:

- nepřímo prostřednictvím volených zástupců – zvolených do zastupitelstva obce ve veřejných komunálních volbách vyhlašovaných prezidentem republiky podle volebního zákona;
- přímo – dobrovolnou prací např. v komisích nebo aktivní účastí na veřejných schůzích obce. Je taky možnost se k důležitým otázkám rozvoje obce vyjadřovat v místním referendu. To se koná buď v celé obci, nebo v její určité části, vždy na návrh potřebného množství občanů. O vyhlášení místního referenda rozhoduje rada obce, která s návrhem musí seznámit zastupitelstvo obce.

Volené orgány obcí rozhodují o zabezpečování úkolů, které se týkají obce a jejích občanů, včetně zabezpečování veřejných statků pro její občany. Při tomto rozhodování se uplatňuje pravidlo nadpoloviční většiny všech členů příslušného orgánu.³

2.4.1 Přenesená a samostatná působnost obcí

V České republice se působnost obcí dělí na dvě skupiny – působnost samostatnou (vlastní, přirozenou) a na působnost přenesenou (cizí, delegovanou). Obec je veřejnou korporací, která je odlišná od státu. V její působnosti tedy můžeme rozlišovat dva okruhy záležitostí:

- funkce samosprávné – věci, jejichž vykonávání náleží obci jako korporaci odlišné od státu;

³ Peková, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy. (2004).

- záležitosti veřejné správy, které náleží státu (nebo jiné veřejné korporaci), ale jsou na obec „přeneseny“ právními předpisy, opatřením státního orgánu nebo na základě dohody.

Pod samostatnou působnost jsou obecně řazeny takové záležitosti, které se bezprostředně týkají občanů obce dané územní jednotky. V těchto záležitostech mají obce v podstatě volnou ruku a mohou se samostatně rozhodovat, tzn. mají určité zákonem upravené pravomoci. Pouze jsou tato rozhodnutí pod právním dozorem státních správních úřadů.

Do samostatné působnosti se řadí ty činnosti, ve kterých obce vystupují jako právnické osoby v soukromoprávních vztazích. Obce tuto působnost mohou vykonávat prostředky mocenskými i jinými, nikoli mocenskými způsoby. Takovým základním mocenským nástrojem, jakým mohou obce svou samostatnou působnost vykonávat, je vydávání obecně závazných vyhlášek obcí a uskutečňování bezprostředních zásahů, především prostřednictvím strážníků obecní (městské) policie (za podmínek zákona o obecní policii). Jinak než mocensky mohou obce vykonávat samostatnou působnost prostřednictvím ekonomických nástrojů (např. pořízení za peníze) a nebo bezplatně (např. na bázi solidarity).

Do působnosti přenesené řadíme takové záležitosti, o kterých má stát zájem částečně rozhodovat a ovlivňovat jejich výkon. Tyto agendy přesahují svým významem rámec obce, veřejné statky jsou zabezpečovány nejen pro občany dané obce, ale i pro občany obcí sousedních, jde tedy o veřejné statky nadlokálního významu. V jejich výkonu je obec (resp. její orgány) podřízena příslušným vyšším státním úřadům. Přenesenou působnost vykonává rada obce, která vydává nařízení pouze pro svůj územní obvod , nebo rada obce s rozšířenou působností pro všechny obce ve svém správním obvodu. Rada obce s rozšířenou působností je složena z členů zastupitelstva své obce.

Někdy mohou obce mezi sebou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle které by jedna obec vykonávala některé činnosti v rámci přenesené působnosti i pro jiné obce. K jejímu uzavření je ale potřeba souhlasu krajského úřadu, ten totiž dohlíží nad výkonem přenesené působnosti v obcích.

Orgány obce vykonávající státní správu jsou obecní úřad nebo zvláštní orgán obce, který zřizuje starosta na základě zvláštního zákona. Státní správu při vydávání nařízení obce vykonává také rada obce, v obcích bez rady zastupitelstvo obce. Členové rady jsou voleni z členů zastupitelstva. Rada hlasuje o tom zda, kdy a jak bude obec vykonávat státní správu. Rada může vydávat nařízení bez nutnosti jejich svěřování obecnímu úřadu (dle zákona o obcích).

Obecní úřad má svou působnost vymezenou zákonem stejně jako každý jiný orgán obce. Vykonává také samostatnou působnost obce a to tehdy, jestliže mu to uloží zastupitelstvo obce při správě záležitostí, které jsou mu vyhrazeny zákonem a které si zastupitelstvo vyhradilo a nejsou zákonem vyhrazeny radě obce.⁴

2.4.1.1 Administrativní funkce obcí

Obce můžeme rozdělit do pěti skupin podle toho, jaké jim náleží administrativní funkce. První skupinu tvoří obce, které mají ve své kompetenci vedení evidence obyvatelstva, spolupracují s orgány vojenské správy, organizují sčítání lidu, volby, vykonávají činnosti v ochraně životního prostředí, organizují protipovodňová opatření, pojmenovávají ulice a veřejná prostranství apod.⁵

Druhou skupinou jsou obce, které mají i funkci matričního úřadu.

Do třetí skupiny řadíme obce, kterým jsou přiděleny navíc kompetence spojené s fungováním stavebního úřadu.

Čtvrtou skupinu tvoří obce s pověřeným obecním úřadem. Jsou to obce na větším katastrálním území. Tyto obce zabezpečují kromě samosprávních záležitostí i činnosti státem pověřené. Státní správu tedy vykonávají pro svou vlastní obec i pro občany dalších obcí. Pod tyto činnosti patří např. pečovatelské služby, dopravní agenda, vodohospodářská agenda a ochrana životního prostředí.

Pátou skupinou jsou obce s rozšířenou působností. Tyto obce vykonávají státní správu ve svém správním obvodu především v činnostech, které jsou občany nejvíce využívány. Mezi tyto činnosti můžeme zařadit např. vydávání řidičských a technických průkazů, výplatu sociálních dávek, vodoprávní řízení, dopravu a silniční hospodářství, evidenci obyvatel, evidenci motorových vozidel, sociálně právní ochranu dětí, odpadové hospodářství a ochranu životního prostředí atd.

2.4.2 Druhy obcí v ČR

Obce dělíme na tyto základní druhy:

- obce, které nejsou městy;
- města – obce s alespoň 3000 obyvateli;

⁴ Šromová, E.: Rozdíly mezi obcí a obecním úřadem. <http://www.mvcr.cz>.

⁵ Halásková, M., Kovář, J.: Veřejná ekonomika a správa. (2004).

- obce s pověřenými obecními úřady (v současné době v počtu 393 obcí) a obce s rozšířenou působností (v současné době je to 205 obcí);
- statutární města (Brno, České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Havířov, Hradec Králové, Chomutov, Jihlava, Karlovy Vary, Karviná, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Most, Olomouc, Opava, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Přerov, Teplice, Ústí nad Labem, Zlín). Statutární města mohou svá území dělit na městské obvody nebo městské části, a to obecně závaznou vyhláškou. Zároveň mají statutární města postavení pověřených obecních úřadů;
- hlavní město Praha (se svými městskými částmi).

Pro účely dělení výnosu některých daní do rozpočtů obcí bylo vytvořeno 14 velikostních kategorií obcí.

Tab. 2.1: Počet obcí a počet obyvatel k 1.1. 2009

<i>Velikostní kategorie – počet obyvatel</i>	<i>Počet obcí</i>	<i>Počet obyvatel</i>
1 – 100	508	36 026
101 – 200	1 062	159 102
201 – 300	865	213 517
301 – 1 500	2 915	1 944 122
1 501 – 5 000	624	1 584 596
5 001 – 10 000	142	964 895
10 001 – 20 000	70	981 219
20 001 – 30 000	27	662 410
30 001 – 40 000	10	348 761
40 001 – 50 000	5	232 568
50 001 – 100 000	15	1 058 196
100 001 – 150 000	2	201 287
150 001 a více	3	847 632
Hl. m. Praha	1	1 249 026

Zdroj ČSÚ, vlastní vypracování.

Změny v území a struktuře obcí se uskutečňují dohodou obcí. Může jít o sloučení (vznikne nový objekt), připojení, oddělení části obce (rozhodne krajský úřad na návrh obce)

nebo o změny hranic obcí. Každá obec má svůj název, k jehož změně je potřeba souhlasu ministerstva vnitra.

V ČR máme poměrně rozdrobenou sídelní strukturu, ale i strukturu obcí. Máme spoustu malých obcí, kterým se nedaří dosahovat při zajišťování lokálních veřejných statků tzv. úspor v rozsahu zabezpečovaných veřejných statků. Stát se proto snaží omezit další rozdělování obcí na menší sídelní útvary. Podle zákona o obcích existuje výjimka pouze v případech, kdy by nově vzniklé obce měly více než 1000 obyvatel a každá z nich by měla své katastrální území hraničící alespoň se dvěma jinými obcemi. Ke každému rozdělení (i sloučení) obce se musí mít právo každý občan vyjádřit v místním referendu, o jehož vyhlášení rozhoduje zastupitelstvo obce.⁶

Dalším způsobem, jak dále nerozdrobovat sídelní strukturu, jsou motivační snahy o jejich opětovné slučování. Jedním z motivů by mělo být i stanovení podílu obcí na celostátním výnosu některých daní v závislosti na velikostní kategorii obce.

V posledních letech se sdružování obcí začíná rozvíjet a to v několika formách:

- dobrovolné svazky obcí, které písemnou smlouvou zakládají zúčastněné obce. Tyto svazky jsou samostatnými právními osobami a jejich činnosti mohou být jen činnosti vymezené zákonem v samostatné působnosti (ve zdravotnictví, údržbě a provozování zařízení ve vlastnictví obce, svozu a likvidaci komunálního odpadu apod.),
- smlouvy o sdružení,
- jiná seskupení obcí (např. Euroregiony).⁷

Území obce je podle zákona tvořeno jedním nebo více katastrálními územími, může se dělit i na části. Částí obce se rozumí evidenční jednotka, která leží v jednom souvislém území. Tyto části obce tvoří budovy s čísly popisnými a čísly evidenčními. Ty jsou přidělovány v jedné číselné řadě. Části obcí jsou pojmenovávány podle názvů zaniklých obcí, osad nebo názvů historicky vzniklých územích, na kterých se tyto části nacházejí.

V částech obce mohou fungovat osadní výbory. Jejich prostřednictvím může být vykonávána správa. Musí mít minimálně tři členy, kteří jsou občany obce a mají trvalý pobyt v té dané části obce, pro kterou je osadní výběr zřízen. Osadní výbor zřizuje zastupitelstvo, to taky volí jeho předsedu.

⁶ Viz § 84 odst. 2 písm. j zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Peková, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy. (2004).

2.4.3 Orgány obcí

Mezi orgány obce patří:

- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- starosta a místostarostové,
- obecní úřad.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je volený orgán obce, je voleno v obecných, rovných, přímých a tajných volbách na principu poměrného zastoupení na čtyřleté funkční období. Ve městě funguje zastupitelstvo města, v městské části zastupitelstvo městské části, v Praze je to zastupitelstvo hlavního města Prahy. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti území daného obvodu obce. Zastupitelstvo může rozhodovat ve všech samosprávních záležitostech mimo ty, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územního samosprávného celku.

Zastupitelstvo obce má rozhodující rozhodovací pravomoci. Schází se minimálně 4x do roka, v obcích bez rady obvykle každé dva měsíce (dle praxe, zákonem to dáno není). Pro rozhodnutí, volbu, resp. usnesení musí být nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Jednání jsou ze zákona veřejná. Z jednání se pořizují zápisy, které jsou uloženy na obecním úřadě k nahlédnutí. Ze svých členů také zastupitelstvo volí starostu obce, zástupce starosty, resp. členy rady obce (města). A to v případě, že je v zastupitelstvu alespoň 15 členů, což je obvykle v obcích s více než 3 tisíci obyvateli. Zastupitelstvo má poměrně velké rozhodovací pravomoci, neboť rozhoduje o veřejných záležitostech, o hospodaření s majetkem a s rozpočtovými finančními prostředky. V rámci samostatné působnosti zastupitelstvo obce rozhoduje a schvaluje např.:

- program rozvoje územního obvodu obce;
- rozpočet obce a závěrečný účet obce za uplynulé rozpočtové období;
- emisi komunálních obligací;
- rozhoduje o nabytí a převodu nemovitostí v majetku obce;
- rozhoduje o předání majetku do odborné péče;
- schvaluje smlouvy o poskytnutí dotace;
- schvaluje obecně závazné vyhlášky v rámci samostatné působnosti, atd.

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá obecnímu zastupitelstvu, v rámci přenesené působnosti obce rozhoduje na základě zákona. Jednání rady jsou na rozdíl od zastupitelstva neveřejná. Pokud má zastupitelstvo obce méně než 15 členů, pak se rada obce nevolí. Pro usnesení rady obce je nutné hlasování nadpoloviční většiny všech jejích členů pro usnesení. Počet členů rady je lichý a nesmí přesahovat třetinu počtu členů zastupitelstva. V čele rady stojí starosta a jeho zástupci – místostarostové a další členové, ve velkých městech je v čele primátor, náměstci primátora a ostatní členové. Pravomoci rady obce souvisí s hospodařením obce. Rada obce např.:

- připravuje materiály pro jednání zastupitelstva obce;
- zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce;
- zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření podle usnesení zastupitelstva obce;
- vydává nařízení obce v přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění;
- ukládá pokuty v samostatné působnosti;
- ukládá pokuty v samostatné působnosti;
- rozhoduje o záležitostech obce jako jediného společníka obchodní společnosti, ad.

Starosta a místostarostové

Starosta

- je představitelem obce, zastupuje obec navenek;
- svolává zastupitelstvo obce;
- připravuje, svolává a řídí schůze rady obce;
- jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu
- odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce;
- není-li zřízena funkce tajemníka, vykonává ji starosta.

Místostarosta je ve městech náměstkem primátora, jeho funkcí je zastupovat starostu v jeho nepřítomnosti.

Obecní úřad

Obecní úřad vykonává administrativně organizační činnosti související se samosprávnou i přenesenou působností obce. Pověřený obecní úřad a obecní úřad obce s přenesenou působností pak zajišťuje větší rozsah přenesené působnosti. Funkci obecního úřadu ve městech plní městský úřad, magistrát a úřady městských obvodů a městských částí. Obecní úřad řídí starosta, pomáhají mu místostarostové a jmenovaný tajemník. Obecní úřad:

- plní úkoly zastupitelstva obce a rady obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti v oblasti samostatné působnosti;
- vykonává přenesenou působnost v mezích zákona o obcích (kromě toho, co je svěřeno do působnosti příslušné komise obecního úřadu nebo zvláštního orgánu).

Poradní a kontrolní orgány obce

Zde můžeme zařadit výbory a komise. Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Jejich počet závisí na zastupitelstvu. Vždy ale musí být zřízen výbor finanční a výbor kontrolní. Tyto musí být nejméně tříčlenné, jejich členy nemohou být starosta, místostarostové, tajemník ani jiní členové, kteří se zabývají hospodařením obce. Komise jsou iniciativními a poradními orgány rady obce, mohou předkládat návrhy a náměty, dále jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti. Pro platnost usnesení komise je také nutná nadpoloviční většina všech členů.

2.5 VÝDAJE OBCÍ

Obce se velice významně podílejí na zabezpečování a financování stále většího spektra veřejných statků pro obyvatelstvo. Je to důsledek decentralizace veřejné správy a posilování role jednotlivých stupňů územní samosprávy. V České republice docházelo postupně k decentralizaci jednotlivých funkcí veřejných financí. Výrazné změny nastaly v roce 1990. Tehdy se změnila struktura výdajů územních rozpočtů. Na začátku 90. let 20. století mělo na změny objemu a struktury územních rozpočtů vliv zrušení okresních a národních výborů. Následně se napojily některé rozpočtové a příspěvkové organizace, které přešly pod řídicí pravomoc obcí a okresních úřadů (dnes většinou krajů) a které zabezpečují pro občany veřejné statky. Od roku 1994 se navíc zvlášť sleduje hospodaření obcí, což umožňuje podrobněji analyzovat výdaje rozpočtů obcí v ČR.

Výdaje se nejčastěji dělí podle ekonomického hlediska na výdaje běžné (každoročně se opakující) a výdaje kapitálové (jednorázové). Z běžných výdajů se financují běžné, pravidelně se opakující potřeby v příslušném roce – rozpočtovém období. Proto se jim také někdy říká neinvestiční nebo provozní výdaje. Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých, běžně se neopakujících potřeb (zejména investičních), které přesahují jedno rozpočtové období a jsou zpravidla jednorázové.

Podíl jednotlivých druhů výdajů je mezi obcemi velmi odlišný. Především to ovlivňuje samostatná a přenesená působnost obcí – odpovědnost za zabezpečování a financování některých veřejných statků, velikost obcí, počet obyvatel atd. Objem výdajů v ČR každopádně roste. Vyšší náklady na správu mají především malé obce (ve srovnání s těmi většími). Otázkou ale je, z jakého objemu nákladů na propočet na 1 obyvatele vychází. U velkých obcí dochází k oddělování nákladů na fungování obecního úřadu a nákladů na zajišťování jednotlivých služeb. V malých obcích dochází zřejmě k tomu, že se do nákladů na veřejnou správu promítají i položky, které jsou u větších obcí vykazovány mimo veřejnou správu (správa školství, kultury, komunálních služeb).⁸

Z rozpočtu obce jsou hrazeny:

- závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony;
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj;
- výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem;
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila;
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost;
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů;
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům;

⁸ Peková, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy. (2004).

- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec;
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.⁹

2.5.1 Náklady na chod obce

Každá obec musí mít určité zázemí, díky kterému je schopna řešit úkoly vyplývající z veřejného zájmu a z povinností, které jí byly přiděleny. Tímto zázemím myslíme veškeré úředníky, funkcionáře a zaměstnance úřadu. Ti samozřejmě musí být zaplacení, vznikají tak náklady vzniklé vlastní správou. Dalšími osobními výdaji jsou pak náklady na služební cesty pracovníků, výdaje na jejich školení apod.

Mezi náklady musí být samozřejmě taky zahrnuty veškeré výdaje pro fungování personálu. Jde o náklady na zabezpečení materiálně technické struktury. Jsou spojené se správou budov, kancelářskou technikou, nábytkem, náklady na energii a například i dopravními prostředky.

Dopravní prostředky ale nefungují bez pohonných hmot. Ty se také počítají do nákladů. Stejně tak i technická údržba těchto prostředků. Můžeme připočítat i počítače, jejich programy, informační systémy a jejich aktualizace.

2.5.2 Náklady na zabezpečování veřejných zájmů

Tyto výdaje můžeme rozdělit do tří skupin. Tvoří je: výdaje na zabezpečení čistých veřejných statků, výdaje na smíšené veřejné statky a nenávratné platby.

Výdaje na zabezpečení čistých veřejných statků

Tyto výdaje mohou mít charakter jak běžných výdajů (provozních) – ty převažují, tak i výdajů kapitálových (investičních). Zároveň to jsou alokační výdaje. Obce tyto veřejné statky zabezpečují prostřednictvím neziskových organizací zakládaných jinými subjekty, nebo prostřednictvím zakázky u soukromého sektoru. Patří zde především výdaje:

- na likvidaci negativních externalit, např. i výdaje na výstavbu a provoz čističek odpadních vod, budování veřejných kontrolovaných

⁹ Schneiderová, I.: Rozpočtová skladba v roce 2006 a rozpočtový proces. (2006).

skládek odpadu, třídění a likvidace odpadů apod., které mají zpravidla charakter hraničních statků;

- na veřejnou zeleň (parkové úpravy);
- na veřejné komunikace, tzn. ulice, chodníky apod.;
- na veřejné osvětlení;
- na zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti (výdaje na financování obecní policie a hasičů);
- na vlastní správu a samosprávu, tzn. výdaje vlastního úřadu.

Výdaje na zabezpečení smíšených veřejných statků

Spotřeba těchto statků se v mnoha případech dá označit za fakultativní. Ne každý občan těchto statků využije, záleží na jeho uvážení a možnostech. Z větší části (nebo dokonce zcela) jsou totiž tyto statky hrazeny uživatelem – tedy občanem. Zabezpečování některých tzv. preferovaných veřejných statků pro obyvatelstvo prikazuje územní samosprávě stát, a to prostřednictvím přenesené působnosti. Náklady na zabezpečení veřejných statků patří mezi obligatorní, nárokové výdaje územního rozpočtu. Na jejich financování tedy dostává obec dotace ze státního rozpočtu. Mezi výdaje na zabezpečení smíšených veřejných statků řadíme výdaje na:

- financování výdajových programů (výdaje na péči o rodinu a děti, péči o zdravotně postižené a přestárlé občany, programy zlepšení péče o zdraví, výdaje na protidrogovou prevenci apod.);
- vzdělání (základní vzdělání, střední školy poskytované bezplatně);
- financování zabezpečení veřejných statků, u kterých dochází k tržnímu selhání (MHD).

Nenávratné platby

Řadíme zde:

- placené úroky (vyplývající z úvěru);
- transfery (dotace, příspěvky nevládním neziskovým organizacím na rozvoj jejich činnosti);
- placené daně (pokud obec není osvobozena od placení daní);
- přímé adresné dotace sociálně slabším občanům;
- výdaje na pokuty a jiné sankční platby;

- dotace soukromým podnikatelům na podporu podnikání, má-li obec potřebné finanční prostředky ve svém rozpočtu a zájem na této podpoře;
- výdaje na zprostředkovatelské služby, které nemusí vždy souviset se zabezpečováním veřejných statků (např. nákup či prodej cenných papírů);
- dary (občanům při významném životním jubileu, sponzorské dary);
- výdaje na finanční investování, pokud má obec ve svém rozpočtu volné finanční prostředky (např. půjčky jiným subjektům za účelem zhodnocení finančních prostředků, termínované vklady u bank, výdaje na nákup cenných papírů).;
- splátky jistin dříve čerpaných návratných finančních prostředků.

3 ANALÝZA NÁKLADŮ NA SPRÁVU OBCÍ

3.1 OBECNÍ ZŘÍZENÍ V OKRESE FRÝDEK-MÍSTEK

3.1.1 Charakteristika okresu Frýdek-Místek

Okresy v České republice jsou územně správní jednotky středního stupně, na něž se dělí území státu podle zákona o územním členění státu z roku 1960. Území republiky se na ně beze zbytku dělí. Číselník okresů je vytvářen a udržován Českým statistickým úřadem; změny v okresech (vznik, změnu vymezení) schvaluje vláda ČR. Název okresu je jedinečný v rámci celé republiky.

Okresní úřady na území České republiky ukončily svoji činnost 31. prosince 2002, takže od 1. ledna 2003 představují okresy pouze územní obvody policie, soudů a některých jiných státních institucí.¹⁰

K analýze jsem zvolila obce okresu Frýdek-Místek. Tento okres leží v nejvýchodnější části České republiky. Na severovýchodě a východě sousedí Polskou republikou, jihovýchodní hranice okresu tvoří hranice se Slovenskou republikou, na jihozápadě sousedí s okresem Vsetín, na západě s okresem Nový Jičín a na severu s okresy Ostrava a Karviná.

Svou rozlohou 1 208 km² se v Moravskoslezském kraji řadí na 2. místo. K 1. lednu 2009 zde žilo 211 070 obyvatel, což je v rámci ČR 5. nejobydlenější okres.

Povrch okresu je velmi členitý, jelikož jej z větší části tvoří Moravskoslezské Beskydy. Nejvyšším bodem je vrchol Lysé hory (1324 m.n.m), nejnižší bod je v obci Krmelín s nadmořskou výškou 225 m.

Okres má vyrovnané vlivy pevninského a oceánského podnebí, klimatické podmínky jsou ovlivňovány masivem Beskyd a jeho směrem proti větrům, které přinášejí srážky. Vodní soustava celého okresu náleží Baltskému úmoří, povodí Odry a částečnými povodími řek Ostravice a Olše. Okres FM patří mezi nejlesnatější okresy v ČR, lesy zaujímají téměř polovinu celého okresu (49,3 %).

Okresu FM náleží 72 obcí, z toho pět měst (Brušperk, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Jablunkov, Třinec). Od 1. 1. 2000 je okres součástí Moravskoslezského kraje.

¹⁰ http://www.risy.cz/okresy_moravskoslezsky_kraj

Od 1. 1. 2003 jsou města Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Jablunkov, Třinec a Vratimov pověřenými obcemi II. stupně a kromě Vratimova se k témuž datu staly tyto města i obcemi s rozšířenou působností, tedy obcemi III. stupně. S platností od 1. 1. 2007 se území okresu Frýdek-Místek týkaly tyto změny:

- do okresu Kavičín byla převedena obec Horní Bludovice
- do okresu Ostrava-město byly převedeny obce Stará Ves nad Ondřejnicí, Šenov, Václavovice a Vratimov.

Okres měl vždy zemědělsko-průmyslový charakter. Hospodářské jádro okresu tvořil hutní průmysl doplněný o důlní podniky. Počátkem devadesátých let došlo k útlumu těžkého průmyslu a tím zvýšení nezaměstnanosti (v současné době 9,8 %). V důsledku toho se na druhou stranu výrazně zlepšilo životní prostředí v okrese.¹¹

Tab. 3.1: Porovnání okresu Frýdek-Místek vůči Moravskoslezskému kraji

	<i>Hustota osídlení (obyv./km²)</i>	<i>Podíl zemědělské půdy v %</i>	<i>Celkový přírůstek obyvatel na 1 000 obyvatel středního stavu</i>	<i>Veřejné knihovny včetně poboček</i>	<i>Muzea vč. poboček</i>	<i>Sportovní zařízení</i>	<i>Nemocnice</i>
<i>Moravskoslezský kraj</i>	230	50,9	-1,18	430	84	2 640	18
<i>Okres Frýdek- Místek</i>	175	37,7	2,56	96 (22 %)	16 (19 %)	552 (21 %)	4 (22 %)

Zdroj: ČSÚ, vlastní vypracování, data k 1.1. 2006.

3.1.2 Obce okresu Frýdek-Místek

Okres Frýdek-Místek je tvořen 72 obcemi: Baška, Bílá, Bocanovice, Brušperk, Bruzovice, Bukovec, Bystřice, Čeladná, Dobrá, Dobratice, Dolní Domaslovice, Dolní Lomná, Dolní Tošanovice, Fryčovice, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Hnojník, Horní Domaslovice, Horní Lomná, Horní Tošanovice, Hrádek, Hřava, Hukvaldy, Jablunkov, Janovice, Kaňovice, Komorní Lhotka, Košařiska, Kozlovice, Krásná, Krmelín, Kunčice pod Ondřejnicí, Lhotka, Lučina, Malenovice, Metylovice, Milíkov, Morávka, Mosty u

¹¹ <http://www.czso.cz/>

Jablunkova, Návsí, Nižní Lhoty, Šošovice, Nýdek, Ostravice, Palkovice, Paskov, Pazderna, Písečná, Písek, Pražmo, Pržno, Pstruží, Raškovice, Ropice, Řeka, Řepiště, Sedliště, Smilovice, Soběšovice, Staré Hamry, Staré Město, Staříč, Střítež, Sviadnov, Třanovice, Třinec, Vělopolí, Vendryně, Vojkovice, Vyšní Lhoty, Žabeň, Žermanice.

Tab. 3.2: Rozložení obcí podle obyvatel v okrese FM

<i>Velikostní kategorie – počet obyvatel</i>	<i>Počet obcí v okrese FM</i>	
<i>do 100</i>	0	0 %
<i>do 200</i>	0	0 %
<i>do 500</i>	13	18 %
<i>do 1 000</i>	16	22,2 %
<i>do 2 000</i>	24	33,3 %
<i>do 5 000</i>	14	19,4 %
<i>do 10 000</i>	3	4,2 %
<i>do 20 000</i>	0	0 %
<i>do 50 000</i>	1	1,4 %
<i>do 100 000</i>	1	1,4 %
<i>100 000 a více</i>	0	0 %

Zdroj ČSÚ, vlastní vypracování.

Z tabulky 3.2 vyplývá, že většina obcí okresu FM má počet obyvatel 500 – 5 000, v přepočtu na celý kraj je to přibližně 93 %. Přesně třetina obcí se počtem obyvatel řadí do kategorie 1 000 – 2 000 obyvatel. Vůbec nejméně obydlenou obcí okresu je obec Hřčava s počtem obyvatel 250, nejvyšší počet obyvatel má Frýdek-Místek, a to 59 007 (k 1. 1. 2009).

V následující tabulce (3.3) je zobrazeno rozložení obcí z hlediska administrativní funkce podle velikostních kategorií. V tabulce jsem pro lepší přehlednost použila již jen ty kategorie, ve kterých se nachází alespoň jedna obec okresu Frýdek-Místek.

Tab. 3.3: Rozložení obcí z hlediska administrativní funkce podle velikostních kategorií

Velikostní kategorie – počet obyvatel	Administrativní funkce obce				
	<i>Státní správa v základním rozsahu</i>	<i>Matriční úřad</i>	<i>Stavební a matriční úřad</i>	<i>Pověřený obecní úřad</i>	<i>Obec s rozšířenou působností</i>
<i>do 500</i>	13	-	-	-	-
<i>do 1 000</i>	15	1	-	-	-
<i>do 2 000</i>	16	4	4	-	-
<i>do 5 000</i>	3	5	6	-	-
<i>do 10 000</i>	-	-	1	-	2
<i>do 50 000</i>	-	-	-	-	1
<i>do 100 000</i>	-	-	-	-	1
<i>Celkem</i>	<i>47</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>0</i>	<i>4</i>

Vlastní vypracování.

V okrese Frýdek-Místek je celkem 47 obcí, jejichž administrativní funkce je státní správou v základním rozsahu (tzv. obce ostatní). Soubor těchto obcí zaujímá 65,3 % z celkového počtu obcí v okrese. Obcí, které mají maximálně matriční úřad, je 10 a v nejvyšším počtu se nacházejí co do počtu obyvatel v kategorii 2 000 – 5 000. Tento druh obcí vůči zbytku obcí v okrese tvoří 13,9 %. Stavební a zároveň matriční úřad jako svou nejvyšší funkci provozuje 11 obcí, což je 15,3 %. Chtěla bych upozornit na obec Návsí, kterou jsem zařadila pod kategorii obcí se stavebním a matričním úřadem, přestože matriční úřad nemá, obec je pověřena pouze úřadem stavebním. Jedná se o výjimečný případ, proto jsem nechtěla vytvářet novou kategorii a nebudu ji vytvářet ani v dalších výpočtech. V okrese se nenachází žádná obec, která by měla jako svou nejvyšší administrativní funkci pověřený obecní úřad. V dalších tabulkách proto tuto kategorii obcí vynechám. Zbývají nám poslední čtyři obce, které jsou obcemi s rozšířenou působností. Jsou to obce Frýdlant nad Ostravicí, Jablunkov, Třinec a Frýdek-Místek a tvoří 5,5 % všech obcí okresu.

Tab. 3.4: Statistická data obcí s rozšířenou působností v okrese FM

	<i>První písemná zpráva</i>	<i>Nadmořská výška</i>	<i>Počet obyvatel</i>	<i>Podíl žen</i>	<i>Průměrný věk</i>	<i>Základní školy</i>	<i>Podnikatelské subjekty</i>
Frýdlant nad Ostravicí	1281	357 m.n.m.	9674	51,9 %	40,5	2	1 907
Jablunkov	1435	386 m.n.m.	5669	51,7 %	37,3	2	1 018
Třinec	1223	306 m.n.m.	37569	51,3 %	39,7	8	6 249
Frýdek- Místek	1267	291 m.n.m.	59 007	51 %	38,2	10	11 725

Zdroj: ČSÚ.

Frýdlant nad Ostravicí

Obec Frýdlant nad Ostravicí se rozkládá asi dvanáct kilometrů od Frýdku-Místku. Je to město ležící po obou stranách historické moravsko-slezské zemské hranice v podhůří Moravskoslezských Beskyd. Obec se nachází v údolí řeky Ostravice při úpatí nejvyšší hory Beskyd – Lysé hory. Díky své poloze bývá nazýván vstupní bránou do Moravskoslezských Beskyd.

Na území tohoto města žije přibližně 9 674 obyvatel. Frýdlant nad Ostravicí se dělí na tři části: Frýdlant nad Ostravicí, Lubno a Nová Ves. Město leží v průměrné výšce 357 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech z roku 1281. Celková katastrální plocha obce je 2228 ha, z toho orná půda zabírá pouze 21 %. Lesy zabírají pouze kolem jedné desetiny katastru obce. Značnou část katastrální výměry tvoří trvalé travní porosty.

Osídlení území v okolí řeky Ostravice se datuje do druhé poloviny 13. století, když roku 1256 rozhodl král Přemysl Otakar II. ve sporu mezi knížetem těšínským a olomouckým biskupem Brunem, že zemskou hranici bude tvořit řeka Ostravice. Obyvatelstvo se živilo převážně zemědělstvím a dřevorubectvím, a to až do 17. století.

Mezi významné pamětihodnosti Frýdlantu nad Ostravicí patří Frýdlantské železářny, kaple na Kamenci, klášter Milosrdných sester svatého Karla Boromejského a sloup Panny Marie Karmelitské. Ve městě je návštěvníkům poskytnuto různorodé kulturní využití. Své sídlo zde má pěvecký sbor, folklórní sdružení a dvě dechové hudby.

Jablunkov

Obec Jablunkov se rozkládá asi 35 kilometrů od Frýdku-Místku. Trvalý pobyt na území tohoto menšího města má nahlášeno asi 5 669 obyvatel. Město leží v průměrné výšce 386 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech z roku 1435. Celková katastrální plocha obce je 1700 ha, z toho orná půda zabírá pouze 12 %. Pětina katastru obce je osázena lesním porostem. Značnou část katastrální výměry tvoří trvalé travní porosty.

Od roku 1947 se každoročně v Jablunkově v srpnu koná regionální folklorní slavnost Gorolski Święto začleněna do mezinárodního týdne beskydské kultury. V sousední Dolní Lomné se každoročně v červenci koná Country-folkový Festival na pomezí a v září národopisné slavnosti Slezské dny.

Město i jeho okolí je turistickým i rekreačním rájem. Je obklopeno Slezskými Beskydy, Moravsko-slezskými Beskydy a Slovenskými Beskydy. V létě můžete absolvovat turistické trasy pro pěší i cykloturisty, navštívit koupaliště s toboganem v Jablunkově nebo bazény a sportovní hřiště v okolních rekreačních zařízeních. V zimě je možnost lyžování (vleký na Bahenci, na Velkém Polomu, na Skalce, na Kozubové, v Dolní i Horní Lomné, v Mostech u Jablunkova a v Hrádku).

Třinec

Obec Třinec se rozkládá asi 25 kilometrů od Frýdku-Místku. Území tohoto středně velkého města trvale obývá asi 37 569 obyvatel. První písemná zpráva pochází z roku 1223. Založení Třineckých železáren v roce 1839 se stalo jedním z hlavních mezníků historie obce a širokého okolí. Četná naleziště železné rudy, dostatek vodní energie a zdánlivě nevyčerpatelné zásoby dřeva v Beskydech přiměly Těšínskou komoru, kterou v té době vlastnil arcivévoda Karel Habsburský, zprovoznit železářny v Třinci. Byla vystavěna dřevouhelná vysoká pec, v okolních obcích zahájena těžba železné rudy a v lesích výroba dřevěného uhlí.

Rozhodující význam pro další rozvoj města i huti měla výstavba Košicko - bohumínské dráhy v roce 1871, která spojila Třinec s novými ložisky rudy na Slovensku, umožnila dovoz kamenného uhlí z ostravsko-karvinských dolů a otevřela cestu k odbytu železa na vzdálených trzích.

Ve městě je možno navštívit muzeum Třineckých železáren a města Třince, malou uměleckou galerii, hvězdárnu, kino a nebo některou z knihoven. Dům kultury nabízí občanům

širokou škálu kulturních, vzdělávacích a uměleckých programů a činností. V Třinci sídlí úřad práce, finanční a městský úřad se statutem pověřeného úřadu pro celý blízký region. Kromě základních škol působí ve městě gymnázium, soukromá obchodní akademie a integrovaná střední škola. Návštěvník může strávit příjemné chvíle v celé řadě útulných restaurací a zábavných podniků.

Sportovní areál na Lesní ulici má zimní stadion, letní koupaliště, minigolf, tenisové kurty, sportovní halu, krytý bazén, sauny, fotbalový a atletický stadion, škvárové hřiště, travnaté tréninkové hřiště a bikrosovou dráhu. Další fotbalová hřiště (travnatá i škvárová) jsou na Borku, kde je i někdejší dělnická kolonie se zachovalou původní zástavbou. Na Bezručově ulici je k dispozici házenkářské hřiště.

Frýdek-Místek

Statutární město Frýdek-Místek leží na středním toku řeky Ostravice v místě, kde se do ní vlévá řeka Morávka. Na území tohoto města žije trvale zhruba 59 007 obyvatel. Frýdek-Místek tvořila původně dvě města - moravský Místek ze 13. století a slezský Frýdek, prvně písemně zmíněný ve 14. století. Ke spojení obou měst došlo v r. 1943 a od r. 1955 se používá dnešní název Frýdek-Místek. Statutárním městem se Frýdek-Místek stal 1. července 2006.

Kulturní vyžití ve městě z velké části zajišťuje Národní dům Frýdek-Místek jako příspěvková organizace města, která spravuje a provozuje čtyři objekty: Národní dům, Novou scénu Vlast, kino Petra Bezruče a Divadlo Čtyřlístek. Vyhledávaný je frýdecký zámek, původně gotický hrad s jádrem z 1. poloviny 14. století, později upravovaný.

Město má dobré sportovní zázemí jak pro aktivní sportovce, tak i pro ty, kteří sportují jen rekreačně. Jachtingu, surfingu či rybolovu je možné se věnovat na blízké přehradě Olešná. Velkým lákadlem je ve zdejším areálu relaxační venkovní i krytý vodní park s půvabným výhledem na panorama Beskyd. Město v současnosti rekonstruuje fotbalový areál ve Stovkách, kde se od 1. listopadu 2009 hraje na moderním umělém trávniku a kromě hlavní hrací plochy jsou zde další dvě hřiště s přírodní trávou. Dětem, mládeži i dospělým sportovcům je ve městě k dispozici na 20 školních tělocvičnách, 20 dalších zařízení pro tělovýchovu a 60 veřejně přístupných hřišť.

3.2 POSTUP ANALÝZY

Seznam obcí okresu FM je dostupný na stránkách Českého statistického úřadu.¹² Další údaje potřebné pro analýzu nákladů jsou volně dostupné na internetových stránkách Ministerstva financí České republiky, přesněji v Automatizovaném rozpočtovém informačním systému (ARIS).¹³ Na stránce je vyobrazena mapa okresů, pro vyhledání údajů o obci stačí zadat název obce nebo IČ, nebo vyhledávat podle vyobrazených okresů přímo seznamy obcí danému okresu náležících. Ke každé obci ČR jsou zveřejněny informace o úřadu, adresa, poloha, velikost ÚSC, přehled výkazů ÚSC, příspěvkové organizace zřizované ÚSC a další údaje. Každá obec má zveřejněný tzv. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC s částí příjmovou a nákladovou. Pro mou práci je podstatná nákladová část za roky 2007, 2008 a 2009.

Náklady na správu obce v daném rozpočtovém období dává součet čísel řádků nazvaných „Součet za § 6112 – Zastupitelstva obcí“ a „Součet za § 6171 – Místní správa“. Pro lepší srovnání jsou tato dvě data sečtena. Výpočet nákladů na správu obce je založen na součtu hodnot § 6112 a § 6171 v období 2007 až 2009. Součet těchto čísel se podělí třemi, tím se získají průměrné náklady na správu za jeden rok. Pro srovnání obcí navzájem se pak tyto průměrné roční náklady podělí počtem obyvatel. Vznikne tak číslo, které vyjádří hodnotu nákladů v přepočtu na jednoho obyvatele obce.

Obce jsou rozděleny do čtyř skupin podle nejvyšší administrativní funkce, kterou vykonávají. V okrese FM chybí obec vykonávající funkci pověřeného obecního úřadu, vzniknou tak skupiny obcí s rozšířenou působností, obcí s maximálně stavebním a matričním úřadem, obcí s maximálně matričním úřadem a obcí vykonávajících státní správu v základním rozsahu. Každá z těchto skupin pak bude rozdělena podle počtu obyvatel, vzniknou tak skupiny obcí v počtech vyjádřených již v tabulce 2.2. Z každé takto utvořené kategorie obcí budou zvoleny 2, jejichž již vypočtené průměrné náklady na obyvatele za roky 2007-2009 budou reprezentovat danou skupinu (ve skupině, kde je jedna jediná obec, bude tato obec svou kategorií samozřejmě reprezentovat sama). Pro lepší přehlednost pak budou dále výpočty těchto dvou obcí z jedné skupiny zprůměrnovány.

Aby nedošlo k přílišnému zkreslení údajů, budou potřebné údaje převáděny váženým průměrem. Např.: Průměrné náklady skupiny ostatních obcí do 500 obyvatel ve vybraném souboru budou přepočítávány na celkový počet obcí této kategorie v okrese.

¹² <http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/aktual/ep-1#13>

¹³ <http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisusc/index.pl>

Kategorie s vyšším počtem obcí tedy budou mít v celkovém průměru vyšší moc tento průměr ovlivnit.

Výsledné vypočtené hodnoty jsou pak dále porovnávány, a to buď mezi obcemi samotnými (s rovnocennými správními funkcemi) nebo s porovnávacím ukazatelem (hodnotou vypočtenou např. v rámci celého okresu FM). Metoda porovnávání se nazývá metoda komparace. Tato metoda se dá považovat za hlavní metodický postup celé analýzy.

Částečnou podobu má toto porovnávání nákladů s metodou benchmarking. Tento pojem zdomácněl v 80. letech, kdy k jeho popularitě přispěla firma Xerox Corporation. V roce 1979 totiž použila tato firma benchmarking jako nástroj managementu. Robert C. Camp (jedna z vůdčích osobností v oblasti benchmarkingu) popsal benchmarking jako „...hledání nejlepších postupů v podnikání, které vedou k vynikajícím výsledkům.“ Jde v podstatě o měření výkonu organizace. Tato metoda se zakládá na „učení se od druhých“, tedy většinou (zvláště u firem) u konkurence. Smyslem je dosažení lepšího výkonu ve vlastní organizaci po porovnání s organizacemi stejného druhu.¹⁴

Obce, které jsem zvolila pro analýzu, jsou zveřejněny v tabulce 3.5. Je jich celkem 22. Tento reprezentativní vzorek 22 obcí tvoří přibližně 30 % z celkového počtu obcí v okrese Frýdek-Místek. Skupiny, které obsahují pouze jednu obci, jsou: s max. matričním úřadem do 1 000 obyvatel, s max. stavebním a matričním úřadem do 10 000 obyvatel, obec s rozšířenou působností do 50 000 obyvatel a obec s rozšířenou působností do 100 000 obyvatel.

Tab. 3.5: Obce jednotlivých kategorií zvolené k analýze

Velikostní kategorie – počet obyvatel	Administrativní funkce obce			
	Státní správa v základním rozsahu	Matriční úřad	Stavební a matriční úřad	Obec s rozšířenou působností
do 500	Hrčava, Vělopolí	-	-	-
do 1 000	Pržno, Horní Tošanovice	Staré Hamry	-	-
do 2 000	Hrádek, Řepiště	Hukvaldy, Staříč	Hnojník, Lučina	-
do 5 000	Krmelín, Baška	Kozlovice, Paskov	Ostravice, Brušperk	-
do 10 000	-	-	Bystřice	Frýdlant nad Ostravicí, Jablunkov
do 50 000	-	-	-	Třinec
do 100 000	-	-	-	Frýdek-Místek

¹⁴ http://www.benchmarking.cz/o_benchmarkingu.asp

3.3 VÝSLEDKY ANALÝZY

Průměrné náklady na správu obcí v okrese FM za roky 2007 až 2009 byly 2 931 Kč na 1 obyvatele. V tabulce 3.6 je prvních 7 obcí vykazujících průměrné nejnižší náklady na správu obce na jednoho obyvatele za jeden rok („N“).

Tab. 3.6: *Obce s nejnižšími náklady na 1 obyvatele*

Obec	Počet obyvatel	Stupeň výkonu	„N“ (v tisících Kč)
Krmelín	2 063	ostatní	1,524
Řepiště	1 658	ostatní	1,685
Baška	3 433	ostatní	1,777
Kozlovice	2 907	max. MÚ	1,807
Hrádek	1 787	ostatní	1,84
Hukvaldy	1 906	max. MÚ	1,976
Staříč	1 954	max. MÚ	2,161

Vlastní vypracování, počet obyvatel je k 1. 1. 2009.

Tyto obce by se daly označit za „top“ ze souboru 22 obcí okresu FM zvolených k analýze. Jedná se o obce s maximálně matričním úřadem a počtem obyvatel v rozmezí 1 658 až 3 434. Obce tedy patří spíše do menších velikostních kategorií, a to do kategorií „do 2 000 obyvatel“ a „do 5 000 obyvatel“. Nejmenší velikostní kategorie (do 500 obyv.) není v „top“ obsazena žádnou obcí.

V následující tabulce je zobrazeno 7 obcí s nejvyšší hodnotou nákladů na 1 obyvatele.

Tab. 3.7: *Obce s nejvyššími náklady v období od 2007 do 2009*

Obec	Počet obyvatel	Stupeň výkonu	„N“ (v tisících Kč)
Jablunkov	5 669	ORP	7,45
Staré Hamry	549	max. MÚ	5,671
Horní Tošanovice	517	ostatní	4,528
Hnojník	1 481	max. StÚ	4,357
Frýdlant n. Ostravicí	9 674	ORP	4,088
Hrčava	250	ostatní	3,56
Vělopolí	263	ostatní	3,296

Vlastní vypracování, počet obyvatel je k 1. 1. 2009.

Z výsledků vyplynulo, že vůbec nejvyšší náklady z vybraného souboru obcí má město Jablunkov a to 7 450 Kč/ob. V tabulce 3.6, ve které jsou zobrazeny obce s nejnižšími náklady, se objevily především menší obce, v tabulce 3.7 jsou obce patřící mezi nejmenší v okrese i obce patřící k největším v okrese. Při porovnání těchto dvou tabulek je zřejmé, že nižší náklady vykazují především obce od 1000 do 4 000 obyvatel, což je přibližně většina obcí v okrese, vysoké náklady pak obce malé (Hrčava, Vělopolí) a obce větší (Jablunkov, Frýdlant n. Ostravicí).

3.3.1 Soubory obcí podle počtu obyvatel

V tabulce 3.8 jsou reprezentativní obce rozděleny do velikostních skupin podle počtu obyvatel do 7 skupin 0 až 500, 501 až 1 000, 1 001 až 2 000, 2 001 až 5 000, 5 001 až 10 000, 10 001 až 50 000 a 50 001 až 100 000. Soubor obcí pro tuto analýzu je tvořen 22 obcemi z okresu FM. „N“ je zde počítáno váženým průměrem bez ohledu na výši administrativní funkce, kterou obce vykonávají.

Tab. 3.8: Srovnání obcí podle velikostních skupin s průměrnými údaji určenými pro období 2007-2009

<i>Velikostní skupina</i>	<i>Počet obcí v souboru</i>	<i>„N“ v tisících Kč</i>	<i>Počet obcí v okrese</i>	<i>„N“ v % k průměru</i>
0 - 500	2	3,428	13	110
501 – 1 000	3	4,371	16	140
1 001 – 2 000	6	2,433	24	78
2 001 – 5 000	6	2,315	14	74
5 001 – 10 000	3	4,738	3	151
10 001 – 50 000	1	2,838	1	91
50 001 – 100 000	1	2,970	1	95
<i>Celkem</i>	22	3,13	72	100

Vlastní vypracování.

Jak je z tabulky 3.8 patrné, nejnižší náklady vykazují obce ve velikostních kategoriích 1 001 až 2 000 a 2 001 až 5 000. Pod průměrem okresu se také nacházejí dvě největší města okresu – Třinec a Frýdek-Místek. Vysoko nad průměrem je pak skupina obcí v kategorii od 501 do 1 000 obyvatel a skupina obcí s počtem obyvatel od 5 001 do 10 000. V této skupině obcí se nachází již zmiňované město Jablunkov, které je přes poměrně nízký

počet obyvatel (5 669) obcí s rozšířenou působností, a také město Frýdlant n. Ostravicí (9 674 obyvatel).

Z analýzy vyplývá, že správa malých obcí není tak levná, jak by se na první pohled mohlo zdát. Nejlevněji vycházejí obce okolo 2000 obyvatel, s vyšší administrativní funkcí se náklady automaticky zvyšují. Proto obce s nižším počtem obyvatelstva ale s vyšší administrativní funkcí mají vyšší náklady na správu.

3.3.2 Soubory obcí podle rozsahu administrativních funkcí

Náklady na správu z velké míry ovlivňuje také to, v jakém rozsahu vykonávají státní správu. Ani zde ale neplatí přímá úměra mezi rozsahem výkonu státní správy a náklady na obyvatele. Proto obce, které vykonávají státní správu jen v základním rozsahu („ostatní obce“) mají náklady nadprůměrné, a obce s rozšířenou působností, které vykonávají státní správu v největším rozsahu, mají náklady podprůměrné.

V následující tabulce je **přehled nákladů tzv. „ostatních obcí“**.

Tab. 3.9: Soubor tzv. ostatních obcí

<i>Velikostní skupina</i>	<i>„N“ v tisících Kč v období 2007 -2009</i>	<i>„N“ v % k průměru okresu</i>
0 - 500	3,428	121
501 - 1000	3,721	131
1 001 – 2 000	1,763	62
2 001 – 5 000	1,650	58
Okres	2,841	100

Vlastní vypracování.

Výpočty uvedené v tabulce 3.9 dokazují nepřímou úměru velikosti nákladů v přepočtu na 1 obyvatele. Nejvyšší náklady jsou vynakládány v kategorii do 501 - 1000 obyvatel, velice podobně je na tom kategorie do 500 obyvatel. S růstem počtu obyvatel dále průměrné náklady klesají.

Tab. 3.10: Soubor obcí s nejvyšší správní funkcí *matriční úřad*

<i>Velikostní skupina</i>	<i>„N“ v tisících Kč v období 2007 - 2009</i>	<i>„N“ v % k průměru okresu</i>
501 - 1000	5,671	228
1 001 – 2 000	2,068	83
2 001 – 5 000	2,183	88
Okres	2,486	100

Vlastní vypracování.

V tabulce 3.10 lze vidět obrovský nárůst nákladů v kategorii 501 – 1 000. Tato kategorie je reprezentována v okrese FM pouze obcí Staré Hamry. Její náklady jsou o 128 % vyšší než zbytek obcí se správní funkcí matriční úřad v daném souboru obcí.

Tab.3.11: Soubor obcí s nejvyšší správní funkcí *stavební úřad*

<i>Velikostní skupina</i>	<i>„N“ v tisících Kč v období 2007 - 2009</i>	<i>„N“ v % k průměru souboru</i>
1 001 – 2 000	3,469	108
2 001 – 5 000	3,113	97
5 001 – 10 000	2,757	86
Soubor	3,21	100

Vlastní vypracování.

Podle tabulky 3.11 u obcí s nejvyšší správní funkcí stavební úřad s vyšším počtem obyvatel klesají průměrné náklady. Téměř za průměr této skupiny obcí můžeme považovat velikostní kategorii 2 001 – 5 000.

V okrese se nenachází žádná obec s pověřeným obecním úřadem, další tabulka tedy zobrazuje náklady obcí **s rozšířenou působností**.

Tab. 3.12: Soubor obcí s *rozšířenou působností*

<i>Velikostní skupina</i>	<i>„N“ v tisících Kč v období 2007 - 2009</i>	<i>„N“ v % k průměru souboru</i>
5 001 – 10 000	5,769	133
10 001 – 50 000	2,838	65
50 001 – 100 000	2,97	68
Soubor	4,337	100

Vlastní vypracování.

Tabulka číslo 3.12 srovnává výši nákladů v obcích s rozšířenou působností na počet obyvatel. Zde lze vidět, že obce s větším počtem obyvatel vykazují nižší náklady v přepočtu na 1 obyvatele.

Tab. 3.13: Přehled výše nákladů na správu obcí v přepočtu na 1 obyvatele podle nejvyšší správní funkce obce

<i>Nejvyšší správní funkce obce</i>	<i>Průměrné náklady na 1 obyvatele v obci (v tisících Kč) v období 2007 - 2009</i>
SS v základním rozsahu	2,841
Matriční úřad	2,486
Stavební úřad	3,21
Rozšířená působnost	4,337

Vlastní vypracování.

Z tabulky 3.13 vyplývá, že nejnákladnější obce pro období 2007 až 2009 jsou obce s rozšířenou působností, nejméně nákladné pak obce s maximálně matričním úřadem. Údaje týkající se obcí s matričním úřadem, stavebním úřadem a obcí s rozšířenou působností ale mohou být zkreslené v závislosti na počtu obyvatel, neboť tyto obce vykonávají určité správní činnosti i pro jiné obce.

3.3.3 Soubory obcí podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Okres Frýdek-Místek má 4 obvody obcí s rozšířenou působností. Jsou to města Frýdlant nad Ostravicí, Jablunkov, Třinec a Frýdek-Místek. Každá z těchto obcí spravuje v agendách ORP několik dalších okolních obcí s různým obsahem výkonu státní správy.

Tab. 3.14: Správní obvody obcí s rozšířenou působností v okrese Frýdek-Místek

<i>ORP</i>	<i>StÚ</i>	<i>MÚ</i>	<i>ost.</i>
Frýdlant nad Ostravicí	Čeladná	Kunčice pod Ondřejníkem	Janovice, Malenovice, Metylovice, Pržno, Pstruží, Bílá
	Ostravice	Staré Hamry	
Jablunkov	Návsí		Hrádek, Bocanovice, Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Písečná, Písek, Hřčava, Milíkov
	Mosty u Jablunkova		
Třinec	Bystřice		Košariska, Ropice, Vendryně, Komorní Lhotka, Řeka, Smilovice, Střítež, Vělopolí
	Hnojník		
	Nýdek		
Frýdek-Místek	Brušperk	Fryčovice, Hukvaldy, Staříč, Kozlovice, Palkovice, Paskov, Sedliště, Dolní Domaslovice	Krmelín, Dobratice, Nižní Lhoty, Nošovice, Pazderna, Vojkovice, Baška, Staré Město, Sviadnov, Lhotka, Žabeň, Bruzovice, Kaňovice, Žermanice, Soběšovice, Horní Domaslovice, Krásná, Morávka, Pražmo, Vyšní Lhoty, Dolní Tošanovice, Horní Tošanovice, Třanovice, Řepiště
	Dobrá		
	Lučina		
	Raškovice		

Vlastní vypracování.

I takto vzniklé soubory lze srovnávat z hlediska nákladů na správu. K výpočtům jsem použila již vypočítané údaje obcí, pro přesnější výsledek jsem dopočítla „N“ pro obec Návsí patřící pod ORP Jablunkov, tak aby Jablunkov reprezentovala obec s max. stavebním úřadem.

Tab. 3.15: Přehled správních obvodů obcí s rozšířenou působností a výše jejich průměrných nákladů přepočtených na hlavu v letech 2007 – 2009

Obec s rozšířenou působností	Počet spravovaných obcí	Počet obyvatel	„N“ v letech 2007 – 2009 v tisících Kč	„N“ v % k okresu
Frýdlant nad Ostravicí	11	23 016	3,573	122
Jablunkov	12	22 505	2,936	100
Třinec	12	55 753	3,323	113
Frýdek-Místek	37	109 796	2,386	81
Okres FM	72	211 070	2,931	100

Vlastní vypracování, počet obyvatel je k 1.1.2009.

Z tabulky vyplývá, že nejvyšší náklady na osobu vykazuje správní obvod obce s rozšířenou působností Frýdlant nad Ostravicí, a to ve výši 3 573 Kč. Průměr okresu tak přesahuje o 22 %. Nejmenší náklady vykazuje správní obvod Frýdek-Místek a to ve výši 2 386 Kč na obyvatele. To je o 19 % méně než v okrese. Správní obvod obce Jablunkov je přibližně v průměru okresu.

3.4 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

V České republice je 2 649 obcí, Moravskoslezský kraj má 299 obcí, což je asi 4,8 %. V okrese Frýdek-Místek je 72 obcí, což je asi 24 % Moravskoslezského kraje. Průměrné náklady na správu v přepočtu na jednoho obyvatele za období 2007 - 2009 jsou v okrese Frýdek-Místek 2 931 Kč

Nejdražšími obcemi se státní správou v základním rozsahu jsou obce od 501 do 1000 obyvatel. Jejich průměrné roční náklady na správu byly 3,721 Kč (o 31 % více než zbytek obcí ostatních v okrese). Průměr okresu přesahují i ostatní obce do 500 obyvatel (o 21 %). Nejlevnějšími obcemi jsou pak obce s počtem obyvatel 1 001 – 2 000 a 2 001 až 5 000. Ve stávající velikostní struktuře obcí zřejmě dosáhnout nepůjde. Možné by to bylo například při integraci menších obcí se středně velkými. Pokud by obec měla alespoň 1 000 obyvatel, úspory by byly větší.

Mezi nejdražší obce s matričním úřadem patří obce v kategorii 501 – 1 000. Oproti zbytku obcí s max. matričním úřadem mají o 128 % vyšší náklady, je to celých 5 671 Kč na jednoho obyvatele. Jelikož tato „drahá“ skupinka obcí patří mezi nejmenší obce

s matričním úřadem, výhodnější by bylo ponechat matriční úřad obcím větším, tedy těm, které mají více než 1 000 obyvatel.

Další kategorií jsou obce se stavebním úřadem. Nejdražšími obcemi v této skupině jsou obce s obyvateli v počtu mezi 1 000 a 2 001. V této skupině jsou čtyři obce a průměrné náklady vykazují ve výši 3 469 Kč. Oproti zbytku obcí stejné kategorie jsou to náklady o 8 % vyšší. Není to moc, přesto více obydlené obce vykazují náklady nižší, proto je výhodnější stavební úřady umisťovat do obcí s alespoň 2 000 obyvateli.

V souboru obcí s rozšířenou působností bylo zjištěno, že mezi nejdražší patří obce v kategorii 5 001 až 10 000. Tyto obce měli průměrné náklady na správu ve výši 5 769 Kč na obyvatele. Zbytek obcí s rozšířenou působností tímto převyšují o 33 %. Takto vysoké náklady jsou způsobené tím, že tyto nepřilíš velké obce spravují i obce okolní, které je finančně zatěžují. Tyto náklady by se mohly snížit tím, že by se provedly zákroky u obcí ve státní správě v základním rozsahu, u obcí s maximálně matričním úřadem a u obcí s maximálně stavebním úřadem.

4 VYUŽITÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY V MÉDIÍCH

ZEPTALA JSEM SE DĚTÍ ZE 3.A ZÁKLADNÍ ŠKOLY ŘEPIŠTĚ

- STAROSTA JE KRÁL OBCE A CHODÍ V OBLEKU -

CO JE TO OBEC?

Jana: To je malé město.

Barbora: Malé, maličké město.

Patricie: Jo, obec je malá a nejsou v ní paneláky.

Lukáš: Obec je přece vesnice.

Tereza: No, podle mě je obec to, že má jméno. Tak to je obec.

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI VESNICÍ A MĚSTEM?

Tomáš S.: Město má více obyvatel.

Jenda: Ve městě je totiž 3 000 obyvatel.

Tomáš J.: Ve vesnici je klid a ve městě ne.

Barbora: Město má taky víc drogerií, obchodů, restaurací a tak.

Markéta: A je více znečištěné.

A JSOU TEDY ŘEPIŠTĚ MĚSTO NEBO VESNICE?

Jirka: Řepiště jsou vesnice.

Všichni souhlasí

KDO JE TO STAROSTA?

Tereza: Starosta vede vesnici nebo město.

Jana: Člověk, který se stará o tu vesnici.

Patricie: A taky za ni zodpovídá.

Lukáš: Takový král vesnice.

Markéta: A chodí v obleku.

Tomáš S.: A taky musí udržovat pořádek. To je jeho práce.

Jirka: Prostě taková ta hlava obce.

A CO TEDY PODLE VÁS CELÉ DNY DĚLÁ?

Lukáš: No, řídí tu vesnici přece.

Markéta: Jo, udržuje ten pořádek.

PROČ SI MYSLÍTE, ŽE SE ŘEPIŠTĚ JMENUJÍ ŘEPIŠTĚ?

Jenda: Protože tady rostla řepa.

Tomáš S.: Ona se tu pěstovala.

Michal M.: Už se nepěstuje?

Barbora: To nevíme jistě.

Lukáš: Já si myslím, že se tak jmenují jen tak. Prostě Řepišťe.

JE V ŘEPIŠTÍCH NĚJAKÁ VÝZNAMNÁ PAMÁTKA?

Tomáš J.: Kaplička sv. Floriana

Jirka: A taky kostel sv. Michaela Archanděla.

Barbora: Ten kostel je totiž dřevěný.

Jana: Škola je taky památka?

Lukáš: Pro mě teda ne.

Tomáš J.: A ještě tu máme hasičárnu.

CO SE VÁM NA ŘEPIŠTÍCH LÍBÍ? CO BYSTE TŘEBA UKÁZALI KAMARÁDOVI, KTERÝ BY TADY PŘIJEL NA NÁVŠTĚVU?

Jenda: Já bych mu ukázal celou vesnici.

Markéta: Já obecní úřad.

Tomáš J.: Mně se tady líbí, protože je tady klid a hezky. Já bych mu ukázal třeba les.

Jirka: Mně se zas líbí, že tu je úrodná půda.

Michal D.: Tak jediné, co se tady líbí mně, je obchod.

Lukáš: Já kamarádům na návštěvě raději ukážu hru na počítači.

CO ŘEPIŠTÍM CHYBÍ? CO BY SE TU MĚLO POSTAVIT?

Michal D.: Disneyland.

Barbora: Já bych postavila nějakou restauraci s italskou kuchyní. Ale ten Disneyland je taky dobrý nápad.

Jana: Chybí tady bazén.

Tomáš S.: Nebo koupaliště.

Markéta: Cukrárna.

Patricie: A taky koňská jízdárna.

Lukáš: A pyramida.

CHTĚLI BYSTE V ŘEPIŠTÍCH BYDLET I JAKO DOSPĚLÍ?

Téměř všichni přikyvují, Tomáš J. ještě není rozhodnutý a Lukáš vykřikuje: „Ne, nikdy!“.

Dřevěný kostelík ze 16. století

Znak obce Řepišťe

„POSTAVTE NÁM DISNEYLAND A PYRAMIDU,“ PŘEJÍ SI ŠKOLÁCI, ANEB TRABLE ZAČÍNÁJÍCÍ ŽURNALISTKY

Řepišťe jsou malá vesnička, ve které žije necelých sedmnáct set obyvatel. Je součástí okresu Frýdek – Místek a nachází se v polovině cesty mezi Ostravou a Frýdkem – Místkem. Zajímalo mě, jak se na tuto obec dívají její nejmladší občanci. Vzala jsem si papír, tužku, fotoaparát a pytlík bonbonů na přivítanou a zazvonila na dveře Základní školy Řepišťe.

Tady jsou jen čtyři třídy? Tak kam? Tak třeba trojka. Ve 3.A bylo 13 lavic, 13 židlí a čtyři nástěnky. V lavicích sedělo 12 dětí a zvědavě na mě koukalo. První dojem – páni, tak tyto děti musí být radost učit.

Nesměle jsem se představila a potěšila je, když jsem jim oznámila, že zřejmě nebudou mít matematiku. Žáci ihned ožili a absolutně bez zábran ze sebe jeden po druhém vychrtili svá jména. Stydím se, ale i přes jejich malý počet jsem si je zapamatovala až při druhém kole představování.

Abych teď udělala dobrý dojem já a (jak se říká) získala mladé respondenty na svou stranu, rozdala jsem každému po dvou bonbonech. Hned vzápětí mi došlo, jak ukrutná to byla chyba. Šustění papírků by tak nevadilo. Děti ale přestaly mluvit, pouze mlaskaly a kývaly na mě hlavou, že teda mám začít vykládat.

„Tak než documláte, já si vás ještě vyfotím, můžu?“ Prý, že můžu. Naskládala jsem je ke stěně a párkrát zmáčkla spoušť. „A k čemu to máte?“ zeptal se Lukáš a zkřížil ruce na prsou. Ano, chybička se vloudila. Pollová, tak nechceš jim tedy konečně už říct, o co ti jde?

„Chtěla bych s vámi udělat takovou anketu o Řepišťích. Potřebuji to do školy. Co vy na to? Dám vám nějaké otázky a vy mi budete pomalu odpovídat.“ „Proč pomalu?“ Opět Lukáš. „Mám slabší diktafon. Je to špatně slyšet, musela bych ho dávat zvlášť každému pod nos, abych pak rozuměla. Tak to budu muset psát ručně.“ „To je pěkně blbý,“ odfrkl Lukáš a já musela bohužel mlčky souhlasit.

Celé to trvalo něco málo přes půl hodiny. Ruka mě bolela, jak jsem se snažila zachytit každou odpověď. Ale k mému překvapení to děti bavilo. Koukaly mi do papírů, jestli jsem tu

jejich odpověď opravdu stihla zapsat a některým hláškám spolužáků se nahlas smály. „Tady máte chybu,“ ukazovala do papíru Tereza. „Dřevěný, ne dřevný.“

Než jsem odešla, musela jsem jim všem slíbit, že až přijdu příště, tak už to bude do těch „opravdických“ novin. A kdoví, třeba pak podél cesty už tou dobou budou stát barevné poutače na „Pravou řepišťskou pyramidu“ nebo „Disneyland“.

NÁZORY

JAK SE NÁM ŽIJE

OČIMA LIDÍ Z VEDENÍ OBCE

FRÝDEK-MÍSTEK

Alena Orlíková, Dis., asistentka primátora

Jaký máte vztah k městu Frýdek-Místek?

Město Frýdek-Místek se mi líbí, jsem ráda, že žiji právě v tomto městě.

Co přesně se Vám na něm líbí?

Vzhledem k tomu, že mám dvě malé děti, jsem ráda za dostatek zeleně, naučných stezek a nových pěkně upravených dětských hřišť.

Jak se dá ve Frýdku-Místku trávit volný čas? Jsou možnosti dostačující?

Myslím, že město poskytuje svým občanům dostatek vyžití. Jsou tu sportovní možnosti, jako např. aquapark Olešná, cyklostezky, dále kulturní akce, letní festivaly. Úžasné jsou i běžné procházky městem s možností seznámit se s historií města či posezení v krásných stylových kavárnách.

METYLOVICE

Lukáš Halata, starosta

- starostou Metylovic se stal v šestadvaceti letech, letos je hlavou obce čtvrtým rokem. Svůj věk za handicap nepovažuje, snad i proto, že před zvolením již působil dva roky jako místostarosta obce.

Pane starosto, co se Vám na Vaší obci líbí nejvíc?

Líbí se mi na ní to, že si stále zachovává vesnický charakter. Neprobíhá zde žádná megalomanská zástavba, spíše se snažíme uchránit louky a pastviny před bující výstavbou, kterou lze spatřit v okolních obcích. Navíc příroda, ostatně jako v celých Beskydech, je tady úžasná.

Čím byste do své obce nalákal turisty?

Metylovice chceme návštěvníkům nabízet jako výchozí bod k podnikání výletů. V obci nemáme aquapark či golfové hřiště. Proč také, když si na něj turisté mohou zajet na Čeladnou nebo na Ostravici vzdálené od Metylovic cca 10 km, do aquaparku do Frýdku-Místku je to také 10 km. Návštěvníci mohou dále vyrazit na pěší túry do Beskyd - Ondřejník, Lysá Hora, Pustevny, Radhošť, Hukvaldy, ZOO Ostrava atd.

A jak je na tom obec s dopravou?

Z Metylovic i do Metylovic je velmi kvalitní dopravní spojení. Přímo skrz centrum sice rychlostní komunikace nevede, ale jednoduché napojení přes mimoúrovňovou křižovatku ve Frýdlantě nad Ostravicí jsme schopni do centra Ostravy dorazit za 25 minut a na letiště do Mošnova rovněž za 25 minut.

Je něco, s čím nejste v Metylovicích spokojeni? Co třeba plánujete změnit?

V obci chybí splašková kanalizace a chodníky. S výstavbou chodníků se počítá, ale až po vybudování splaškové kanalizace, takže jedno navazuje na druhé. A poněvadž z vlastních prostředků nejsme schopni kanalizaci postavit, čekáme, až budeme někdy úspěšní v žádosti o dotaci.

Vaše obec byla od 18. století proslavena výrobou bičů. Máte v Metylovicích nějakou pozůstalost z této doby? Někaké muzeum?

Ano, Metylovice byly tímto výjimečné, přesněji od 18. století do února 1948. Působilo tady několik řemenářských rodin, které své výrobky vyvážely do celého světa – Argentina, Nový Zéland, bývalá Jugoslávie... Prý stačilo na obálku napsat Metylovice – Československo a zásilka byla v pořádku doručena. S nástupem komunismu však došlo ke znárodnění všech řemenářských dílen, které se už po revoluci nepodařilo obnovit. Proto alespoň letos chceme po několika letech úsilí otevřít v Metylovicích muzeum „Koňské nebe“, které by návštěvníkům a mladší generaci připomnělo slávu Metylovic.

PRŽNO

Petr Blokša, starosta

Jak byste popsal obec Pržno? V čem je výjimečná?

Naše obec je nejmenší v Mikroregionu Frýdlantsko – Beskydy. A hlavně je v posledních letech vyhledávaným místem mladých lidí pro výstavbu rodinných domků. Ale to teda asi není moc výjimečná, takových obcí je tady v Beskydech celá řada.

Co je na obci nejkrásnější? Na co jste pyšný?

Líbí se mi, že tu je všude blízko – do lesa, k řece, do města... To je přece skvělé. Na polohu obce si nemohu stěžovat. Je tu výborná dosažitelnost z Ostravy, Frýdku-Místku i Frýdlantu nad Ostravicí.

Co se za posledních pár let v obci změnilo?

Budu mluvit o posledních třech letech. Zrekonstruovali jsme školu a máme novou školku, nové fotbalové hřiště, dvě dětská hřiště a taky chodníky. Také jsme vybudovali a rekonstruovali řadu místních komunikací. V současnosti opravujeme kostel, který je dominantou obce.

Je nějaký problém, s kterým se potýkáte? Je něco, co obci chybí?

No ano, jako většina obcí se potýkáme s nedostatkem financí. Kromě fotbalu a turistiky tu také nemáme nic dalšího ke sportovnímu vyžití. Většina občanů by uvítala jakékoliv sportoviště.

Co tedy chystáte do budoucna? Na co se mohou občané Metylovic těšit?

Rádi bychom v budoucnu rekonstruovali budovu bývalé MŠ na multifunkční objekt. Dále chystáme vybudovat kanalizaci a novou infrastrukturu pro novou výstavbu.

5 ZÁVĚR

Každá obec musí mít vhodné zázemí, aby mohla řešit úkoly vyplývající z veřejného zájmu povinnosti, které jí byly státem přiděleny. Aby toto zázemí mohlo správně fungovat, musí na něj být vynaloženy určité finance. Těmito financemi nazýváme náklady na správu obce a tvoří je především platy a odměny funkcionářů, úředníků a dalších zaměstnanců úřadu, výdaje na školení pracovníků, náklady na správu budov, výbavu kanceláří (technika, nábytek), náklady na energii, dopravní prostředky apod.

Každá obec má podíl těchto výdajů jiný. Je to dáno hlavně samostatnou či přenesenou působností obcí, počtem obyvatel, velikostí obcí a spousty dalších faktorů. V ČR výše výdajů rozpočtů obcí rok od roku roste. Vyšší náklady na správu vykazují především malé obce.

Náklady na správu obcí jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva financí ČR. Z údajů zde zveřejněných byla vypracována analýza nákladů. Pro lepší srovnání jsou použity údaje vypočtené jako průměrná výše nákladů na správu obce za jeden rok, a to v přepočtu na jednoho obyvatele obce.

V této práci je analyzovaným souborem obcí okres Frýdek-Místek, který se skládá ze 72 obcí. Pro analýzu byly vypočteny náklady na správu souboru 22 obcí tohoto okresu za roky 2007 až 2009. Z důvodu lepší přehlednosti jsou obce rozděleny do kategorií podle počtu obyvatel a do souborů podle toho, jakou nejvyšší správní funkci dané obce ve své působnosti vykonávají. Na základě tohoto rozčlenění jsou soubory navzájem srovnávány.

Z vytvořené analýzy jsou dobře patrné rozdíly v nákladech mezi jednotlivými kategoriemi obcí. Jedním z výsledků analýzy je, že malé obce nemají tak ekonomicky racionální výkon veřejné správy jako obce větší, přestože větší obce mají také větší rozsah výkonu státní správy a „starají se“ i o okolní menší obce.

Ku prospěchu státu i občanů by bylo samozřejmě náklady na správu obcí co nejvíce snížit. Tato práce se tak může stát návodem, jak tyto náklady vypočítat pro každou obec a zároveň je porovnat s obcemi stejné kategorie. Po porovnání nákladů už pak stačí jen zjistit, proč obec se stejnou administrativní funkcí vykazuje nižší náklady v přepočtu na jednoho obyvatele než jiná obec. A samozřejmě také to, jak je tuto příčinu možno odstranit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Seznam publikací

HALÁSKOVÁ, M., KOVÁŘ, J. Veřejná ekonomika a správa. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2004. 194 stran. ISBN 80-248-0587-1.

PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 374 stran. ISBN 80-7261-086-4.

RUB-MOHL, S. *Žurnalistika: komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN 978-80-87123-06-5.

SCHNEIDEROVÁ, I. *Rozpočtová skladba v roce 2006 a rozpočtový proces*. 1. vyd. Rožďalovice: REVOS-L, 2006. ISBN 80-86031-37-3.

Seznam zákonů

1. Zákon č.128/2000 Sb., o obcích.
2. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Internetové stránky a jiné zdroje

ŠROMOVÁ, E. Rozdíly mezi obcí a obecním úřadem. Veřejná správa č. 8/2005, [cit. 2010-1-4], dostupné na internetových stránkách <http://www.mvcr.cz/>.

Český statistický úřad, [cit. duben 2010], dostupné na internetových stránkách <http://www.czso.cz>.

Portál veřejné správy České republiky, [cit. duben 2010], dostupné na internetových stránkách <http://portal.gov.cz>.

Ministerstvo financí ČR, [cit. duben 2010], dostupné na internetových stránkách <http://www.info.mfcr.cz/aris/>.

Regionální informační servis, [cit. 2010-4-12], dostupné na internetových stránkách http://www.risy.cz/okresy_moravskoslezsky_kraj.

Portál benchmarkingu, [cit. 2010-4-12], dostupné na internetových stránkách http://www.benchmarking.cz/o_benchmarkingu.asp

Města, obce a vesnice ČR, [cit. 2010-4-12], dostupné na internetových stránkách <http://www.obce-mesta.info/okres.php?id=Frydek-Mistek>.

SEZNAM ZKRATEK

ad.	a další, a dále
apod.	a podobně
ARIS	Automatizovaný rozpočtový informační systém
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
FM, F-M	Frýdek-Místek
Frýdlant n. Ostravicí	Frýdlant nad Ostravicí
ha	hektar
Kč	koruny české
km	kilometr
km ²	kilometr čtvereční
m	metr
m. n. m.	metry nad mořem
max.	maximálně
MHD	Městská hromadná doprava
min.	minimálně
MÚ	matriční úřad
N	průměrné náklady na 1 obyvatele v obci
např.	například
obyv.	obyvatel
ORP	obec s rozšířenou působností
ost.	ostatní
pol.	polovina
POÚ	pověřený obecní úřad
resp.	respektive
Sb.	sbírky
stol.	století
STÚ	stavební úřad
tis.	tisíc

tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
VŠB-TUO	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
§ 6112	náklady vynaložené na zastupitelstvo obce
§ 6171	náklady vynaložené na místní správu

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6. května 2010

.....

Klára Pollová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Okružní 585/22, 739 32 Vratimov

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1: Poloha okresu Frýdek Místek na mapě ČR
- Příloha č. 2: Mapa Moravskoslezského kraje s okresy
- Příloha č. 3: Počty obyvatel v obcích okresu FM ke dni 1. 1. 2009
- Příloha č. 4: Přehledy nákladů na správu vybraného souboru 22 obcí okresu Frýdek-Místek

Poloha okresu Frýdek Místek na mapě ČR

Zdroj: <http://www.obce-mesta.info/okres.php?id=Frydek-Mistek>

Mapa Moravskoslezského kraje s okresy

Zdroj: http://www.risy.cz/okresy_moravskoslezsky_kraj

Počty obyvatel v obcích okresu FM ke dni 1. 1. 2009

Obec	Počet obyvatel - celkem	Počet obyvatel - muži	Počet obyvatel - ženy	Průměrný věk - celkem	Průměrný věk - muži	Průměrný věk - ženy
Baška	3433	1712	1721	40,3	38,4	42,1
Bílá	290	146	144	42,8	41,7	43,8
Bocanovice	433	211	222	38,5	37,1	39,9
Brušperk	3775	1825	1950	41,4	39,9	42,7
Bruzovice	744	365	379	40,0	38,6	41,3
Bukovec	1375	696	679	36,3	34,1	38,6
Bystřice	5219	2538	2681	40,1	38,0	42,0
Čeladná	2336	1153	1183	41,9	39,6	44,2
Dobrá	3027	1508	1519	40,6	39,0	42,3
Dobratice	1091	515	576	40,0	38,6	41,2
Dolní Domaslavice	1107	549	558	39,5	38,5	40,5
Dolní Lomná	873	413	460	38,8	39,0	38,6
Dolní Tošanovice	305	154	151	39,1	35,9	42,4
Fryčovice	2357	1164	1193	40,3	39,2	41,5
Frýdek- Místek	59007	29078	29929	39,6	38,3	41,0
Frýdlant nad Ostravicí	9674	4629	5045	41,4	39,8	42,9
Hnojník	1481	717	764	41,0	39,0	42,9
Horní Domaslavice	654	319	335	39,7	37,8	41,5
Horní Lomná	381	202	179	38,2	35,2	41,7
Horní Tošanovice	517	259	258	38,1	35,2	41,1
Hrádek	1787	854	933	39,5	38,6	40,3
Hrčava	250	123	127	39,5	39,2	39,9
Hukvaldy	1906	940	966	42,8	41,5	44,1
Jablunkov	5669	2726	2943	38,9	36,8	40,8
Janovice	1767	876	891	41,0	39,1	42,8
Kaňovice	267	127	140	39,5	39,4	39,7
Komorní Lhotka	1165	591	574	43,1	41,3	44,9
Košařiska	391	200	191	38,7	36,8	40,7
Kozlovice	2907	1442	1465	39,9	38,7	41,1
Krásná	651	317	334	41,8	40,7	42,8
Krmelín	2063	1002	1061	39,6	38,5	40,6
Kunčice pod Ondřejníkem	2087	1014	1073	40,8	39,7	41,9
Lhotka	494	251	243	39,2	37,7	40,6
Lučina	1195	611	584	40,8	38,8	43,0
Malenovice	532	271	261	37,0	37,0	36,9
Metylovice	1634	813	821	40,4	39,1	41,6
Milíkov	1273	639	634	39,8	37,9	41,7
Morávka	1056	532	524	42,0	40,0	44,0
Mosty u Jablunkova	3962	1977	1985	40,2	38,8	41,7
Návsí	3855	1858	1997	39,1	37,4	40,7
Nižní Lhoty	253	119	134	41,4	40,3	42,4

Nošovice	1000	488	512	38,9	38,4	39,3
Nýdek	1941	957	984	41,4	40,1	42,7
Ostravice	2313	1189	1124	41,2	39,3	43,3
Palkovice	3054	1509	1545	39,6	38,8	40,3
Paskov	3898	1912	1986	38,5	37,4	39,5
Pazderna	265	137	128	39,2	36,9	41,6
Písečná	869	440	429	37,2	36,5	38,0
Písek	1778	887	891	37,8	36,4	39,2
Pražmo	994	477	517	39,1	38,0	40,1
Pržno	989	558	431	39,2	38,0	40,7
Pstruží	845	425	420	39,7	38,8	40,6
Raškovice	1797	874	923	40,4	38,9	41,9
Ropice	1450	690	760	39,3	38,0	40,4
Řeka	473	230	243	41,1	40,1	42,1
Řepiště	1658	822	836	41,0	40,4	41,6
Sedliště	1390	701	689	38,1	37,1	39,2
Smilovice	663	346	317	40,2	38,1	42,5
Soběšovice	842	411	431	42,1	40,6	43,5
Staré Hamry	549	278	271	42,3	39,9	44,9
Staré Město	1291	626	665	41,0	39,5	42,3
Staříč	1954	960	994	38,6	37,1	40,1
Střítež	1006	502	504	38,4	37,7	39,1
Sviadnov	1506	737	769	40,8	39,3	42,3
Třanovice	1010	494	516	38,8	36,9	40,6
Třinec	37569	18270	19299	40,8	39,0	42,5
Vělopolí	263	136	127	38,9	38,5	39,3
Vendryně	4132	1999	2133	39,9	38,7	41,2
Vojkovice	529	261	268	39,5	39,4	39,6
Vyšní Lhoty	883	446	437	36,8	35,3	38,4
Žabeň	653	318	335	41,4	39,9	42,7
Žermanice	263	133	130	38,2	36,5	39,9

Zdroj: <http://www.czso.cz>

**Přehledy nákladů na správu vybraného souboru 22 obcí okresu
Frýdek-Místek**

Obec	Nejvyšší administrativní funkce	Počet obyvatel	Součet nákladů na správu obce za roky 2007 - 2009	Průměrné náklady na správu obce za 1 rok (v tis. Kč)	Průměrné náklady na správu obce za 1 rok v přepočtu na 1 obyvatele (v tis. Kč.)
Hrčava	ost.	250	2670,37	890,1233	3,56049333
Vělopolí	ost.	263	2600,83	866,9433	3,29636248
Pržno	ost.	989	8 647,28	2882,427	2,91448601
H.Tošanovice	ost.	517	7023,11	2341,037	4,52811734
Hrádek	ost.	1787	9865,38	3288,46	1,84021265
Řepiště	ost.	1658	8383,47	2794,49	1,68545838
Krmelín	ost.	2063	9431,18	3143,727	1,52386169
Baška	ost.	3433	18299,55	6099,85	1,77682785
Staré Hamry	MÚ	549	9340	3113,333	5,67091682
Hukvaldy	MÚ	1906	11296,43	3765,477	1,97559112
Staříč	MÚ	1954	12670,13	4223,377	2,16140055
Kozlovice	MÚ	2907	15761,52	5253,84	1,8073065
Paskov	MÚ	3898	29915,38	9971,793	2,55818197
Hnojník	SÚ	1481	19357,9	6452,633	4,35694351
Lučina	SÚ	1195	9253,3	3084,433	2,58111576
Ostravice	SÚ	2313	22153,99	7384,663	3,19267762
Brušperk	SÚ	3775	34347,03	11449,01	3,03285033
Bystřice	SÚ	5219	43166,71	14388,9	2,75702306
Frýdlant n. O.	ORP	9674	118644,47	39548,16	4,08808731
Jablunkov	ORP	5669	126705,33	42235,11	7,45018698
Třinec	ORP	37569	319858,78	106619,6	2,8379673
Frýdek-Místek	ORP	59007	525688	175229,3	2,96963637

Zdroj: <http://www.czso.cz>, <http://wwwinfo.mfcr.cz/aris/>. Vlastní vypracování.